

lig, at vi fik en Kirkeforfatning. — Jeg tror, at det ærede 2det kongevalgte Medlem (Goos) var inde paa en noget lignende Ide. Hvis det virkelig er Meningen, at man fra den Side vil have Sagen igennem, saa tror jeg nok, man kan sige, at Henvisningen til en Kirkeforfatning — navnlig under Hensyn til, hvad det høje Ting besluttede her i Gaar — er det samme som en Henvisning ad calendæ græcæ, som man siger med et gammelt Ord. — Man vil i Virkeligheden ikke have noget ud af Sagen. Jeg forstod nu ikke det ærede 2det kongevalgte Medlem saaledes, at han absolut stillede sig paa det Standpunkt, men det synes det ærede 6te Medlem for 9de Kreds at gøre. — Begge de to ærede Medlemmer henviste til Forholdene paa den anden Side af Atlanten. Det er altid en egen Sag at henvise til Forholdene i andre Lande, fordi disse ikke ere ganske parallelle med Forholdene i vort Land, og dobbelt vanskeligt bliver det, naar man henviser til Forholdene i Amerika. Derovre have de ingen Folkekirke. De kende ingen Præster, som ere Statsembedsmand, det have de ikke mindste Tanke om eller overhovedet bryde sig om. Det Forhold kan derfor ikke indtræde i Amerika, at en Statsembedsmand godkender en Forbindelse og giver et Par Papirer paa at indgaa en Forbindelse og saa en anden Statsembedsmand siger: det kan jeg ikke godkende, det maa jeg gaa imod. Saadanne Forhold kunne ikke finde Sted derovre, og derfor er denne Henvisning uden nogen som helst Betydning.

Det ærede 3die Medlem for 8de Kreds (Breinholt) udtalte noget mere Sympati for Lovforslaget. Jeg forstod det ærede Medlem saaledes, at det at gaa over til en saadan Ordning som den, der her er foreslaet, stødte i Virkeligheden hans Følelser, og den Følelse forstaaer jeg, en saadan Udtalelse kan jeg forstaa. Men han erkendte, at der er en Nødvendighed til Stede, og han haabede, at hvad der er sket i de sidste Dage, ogsaa skulde aabne Befolkningens Øjne for denne Nødvendighed. Han kunde derfor nok tænke sig, at man bøjede sig for Nødvendigheden og gik ind paa et saadant Lovforslag. Denne Tankegang er ikke saa fjern fra min, at jeg ikke skulde kunne forstaa den, og naar det ærede Medlem stiller sig saaledes, mener jeg, der er Udsigt til en Forhandling, der virkelig kan bringe et Resultat til Veje.

Men naar det ærede Medlem og andre Medlemmer have talt saa meget om Befolkningens Følelse og om, at Flertallet af Befolkningen ikke har Interesse for denne Sag, men snarere var imod den, og at det kun var et Mindretal i Befolkningen, der havde Interesse derfor, saa glemmer man vist noget for meget, hvad der i denne Sag er Kirkens. Man maa nemlig paaregne, at det store Flertal i Virkeligheden har Interesse for Folkekirken, det har det sikkert. Og naar det bliver klart for det, at det er Folkekirkens Anseelse og Ære, det gælder om, og at der her er en Reform, som paakræves af Kirken, saa tror jeg ogsaa, at man kan paaregne det store Flertals Interesse for Reformen. Det er jo i Almindelighed saaledes med de Reforme, vi arbejde med, at det er ikke alle, der lide Trang til at faa en Reform. Med Hensyn til andre Reforme, som vi have talt om tidligere, som Ulykkesforsikringen, er det kun en lille Part af Befolkningen, der trænger til den. For Alderdomsunderstøttelseslovens Vedkommende er det nok en større Part, men dog et Mindretal af Befolkningen. For at faa saadanne Reforme igennem er det nødvendigt at gøre det klart for den store Befolkning, at der her er en Trang, der maa afhjælpes. Her er en Mangel i vor Samfundsordning, der maa raades Bod paa, og naar Befolkningen faar Øje derfor, er den ogsaa villig dertil, og saa faa vi Reformen. Paa lignende Maade er det her. Her maa man medvirke til at gøre det klart for Befolkningen, at Kirken virkelig staar i en Stilling, der er uværdig — kan jeg godt sige — for Kirken, og som Dag for Dag bliver vanskeligere, og saa vil den — om jeg saa maa sige — slumrende Kærlighed i Folket til Folkekirken vokse, og da ville alle inden for det store Flertal gerne være med til at raade Bod derpaa, selv om det ogsaa skulde gaa ud over den gode gamle Sædvane. — Nej, det er til visse ikke et Mindretals Ønske, der ligger til Grund for dette Lovforslag, men den Nødvendighed, som jeg har paapeget i Gaar og mange Gange tidligere, ja, for flere Aar siden, og som er bleven saa stærk, at jeg tror, at der ikke er nogen her i Tinget, som ikke vil indrømme, at det er en Nødvendighed. I alt Fald er der ingen af de Talere, der her have haft Ordet, der har benægtet, at det var en Nødvendighed at skride til en Reform paa dette Omraade.

Det ærede 4de kongevalgte Medlem